

Valtion virka- ja työehtosopimus 2018-2020

neuvottelutulos 9.2.2018 klo 22.30

JHL:n hallitus 15.2.2018

JHL:n edustajisto 15.2.2018

Kristian Karrasch, neuvottelupäällikkö

Sopimuskausi ja palkankorotukset

Sopimusalan henkilöstömäärä noin 73 000

Sopimuskausi 1.2.2018 – 31.3.2020 (26kk)

Palkankorotukset yhteensä 3,45%

yleiskorotukset yht. 2,10%, virastoerät yht. 1,35%

Yleiskorotukset:

1.4.2018 1,00%

1.4.2019 1,10% kuitenkin vähintään 24€

Huom. Euromääräinen korotus keskimääräisin heijastuksin 30€

Leikkauspiste tehtäväpalkassa n. 2182€. Noin 27% euromääräisen korotuksen piirissä

Virastoerät (paikalliset erät):

1.6.2018 0,60% neuvoteltava 15.5.2018 mennessä (+2kk)

1.4.2019 0,75% neuvoteltava 15.3.2019 mennessä (+2kk)

- Mikäli jaosta ei sopua, erät jaetaan prosentuaalisena yleiskorotuksena
- Erät voidaan virastotasolla sopia yhdellä kertaa, toteutus vaiheistaen

Euromääräisten palkkojen ja lisien yleiskorotus

- Virkamiesten euromääräisinä vahvistettuja tai sovittu kuukausipalkkoja ja tuntipalkkaisten virkamiesten tuntipalkkoja tarkistetaan 1.4.2018 alkaen 1,00 prosentilla ja 1.4.2019 1,1 prosentilla, kuitenkin vähintään 30 eurolla.
- Niitä euromääräisiä palkanlisiä ja lisäpalkkioita, joita on ennestään voimassa olevien virka- ja työehtosopimusten vakiintuneen käytännön perusteella tarkistettava yleiskorotuksin, korotetaan 1.4.2018 alkaen 1,00 prosentilla ja 1.4.2019 1,1 prosentilla.

Virastoerien kohdentamismääräykset

- **Tavoite:**
- edistetään valtionhallinnon ja sen toimintayksiköiden tuloksellisuutta,
- parannetaan kilpailukykyä osaavan henkilöstön saatavuudesta ja palveluksessa pysyttämiseksi sekä
- parannetaan naisten ja miesten välistä palkkatasa-arvoa.
- **Toteutustavoista:**
- Palkkausjärjestelmien (vpj) kehittämiseen
- Eriä ei tulisi ilman perusteltua syytä osittainkaan toteuttaa yleiskorotuksena tai muuna kaikille tulevana korotuksena.
- Erät käytetään kuitenkin aina ennen muita edellä tässä pykälässä sanottuja käyttötapoja vpj:n käyttöönottamisen vaiheittaisen toteutuksen tai vpj:n kehittämisen rahoittamiseen (ns. vekselin kattamiseen)

Virastoerät eräissä fuusiovirastoissa

- Kilpailu- ja kuluttajaviraston, Luonnonvarakeskuksen, Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtorin ja Opetushallituksen virastoerät on sidottu kunkin vpj-sopimuksen osalta kustannusten rahoitukseen siten kuin siitä on sovittu eräissä organisaatiomuutostilanteissa tehtävien vpj-sopimusten rahoituksesta 9.1.2018 tehdyn virka- ja työehtosopimuksen 6 §:ssä.
- Vuoden 2019 alusta perustettavien Ruokaviraston ja Liikenne- ja viestintäviraston vpj-sopimusten rahoituksesta neuvotellaan maaliskuun 2018 loppuun mennessä keskustason osapuolten kesken tavoitteena varata lakkaavien virastojen (Eviran, Maaseutuviraston ja siirtyvän henkilöstön osalta Maanmittauslaitoksen sekä Trafín ja Viestintäviraston) vuosien 2018 ja 2019 virastoerät fuusio-vpj-sopimusten rahoitukseen.
- Jos edellä mainittua sopimusta rahoituksesta ei synny keskustason osapuolten kesken, vuoden 2018 virastoerän toteuttamisesta sovitaan kyseisissä virastoissa. Edellä 8 §:n 2 momentissa sovittua neuvottelujen määräaikaa voidaan tällöin näissä virastoissa osapuolten yhteisellä pöytäkirjalla sopia siirrettäväksi myöhemmäksi, kuitenkin enintään kahdella kalenterikuukaudella.

Tuloksellisuuteen perustuva kertaerä

- Virkamiehelle ja työntekijälle, jonka palvelussuhde on alkanut viimeistään 2.9.2018 (*huom. korjattaneen 3.9.*) ja palvelussuhde on keskeytymättä jatkunut 18.11.2018 saakka, maksetaan tammikuun 2019 palkanmaksun yhteydessä erillinen kertaerä. Kertaerä on suuruudeltaan 9,2 %:a yleisen virka- ja työehtosopimuksen 7 §:n mukaisesta kuukausipalkkauksesta (=poissaoloajan palkka).
- Kertaerää ei makseta, mikäli virkamiehellä tai työntekijällä ei ole edellä sanottuna aikana ollut yhtään palkallista päivää (=saanut palkkaa). Mikäli virkamies tai työntekijä on ollut edellä 1 momentissa sanottuna aikana osa-aikainen, kertaerän suuruus määräytyy 18.11.2018 voimassa olleen osa-aikaprosentin mukaisesti.
- Kertaerän maksaminen perustuu virastojen tuloksellisuutta edistävien ja tuottavuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen vuosina 2018 ja 2019. Virastoissa valmistellaan ja toteutetaan tuloksellisuutta edistäviä muutoksia ja toimenpiteitä yhteistoiminnassa henkilöstön edustajien kanssa. Tuloksellisuustavoitteiden saavuttamisessa on keskeistä henkilöstön osaamisen mahdollisimman hyvä hyödyntäminen. Tuloksellisuuden edistäminen koskee valtionhallinnon koko henkilöstöä. Tuloksellisuuden edistymistä myös seurataan ja siitä raportoidaan pyydetyillä tavoilla.
- *Huom. Kertaerän maksaminen ei ole ehdollinen tuloksellisuustoimille*

Henkilöstön edustajien palkkiot

- Päätoimisten ja sivutoimisten luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen kuukausipalkkioita korotetaan 1.4.2018 alkaen 4,00% ja
- kuukausipalkkion vähimmäismäärä 80 euroksi. (aiemmin 75,32€)

Yleinen virka- ja työehtosopimus, muutokset

- **LIITE 2** ”luottamusmiessopimus”
- lisätään 9 §:n soveltamisohjeeseen 3 momentti
  - Viraston valmistautuessa rakenteellisiin muutoksiin arvioidaan luottamusmiesten ajankäytön tarvetta erikseen riittävän ajankäytön varmistamiseksi.
- **LIITE 6** Lääkäreiden sairaalapäivystyskorvaukset
  - Korvauksiin palkankorotuksia vastaavat korotukset

Työaikasopimus, muutokset

- **3§ työajaksi luettava aika**, soveltamisohje:
- **4.** Työstä vapautukset ja niiden lukeminen työajaksi
- **I)** Tapaukset, joissa on järjestettävä vapautus työstä ja joissa vapautus luetaan työajaksi
- Sopimuksen 3 §:ssä sovitun lisäksi työajaksi luetaan aika, joka kuuluu
- -----
- **b)** työ- tai vapaa-aikana kuulemiseen todistajana tuomioistuimessa asiassa, jossa valtio on asianosainen tai jossa virkamies tai työntekijä on työtehtäviä hoitaessaan joutunut asianomistajan asemaan taikka johon hänet on kutsuttu valtion työnantajaviranomaisen tai virallisen syyttäjän puolesta sekä kuulemiseen edellä mainituissa tilanteissa poliisikuulustelussa,
- Työajaksi luetaan nyt myös aiemmat II) e+f. Aiemmin I) b vain: *”valtion työnantajaviranomaisen tai virallisen syyttäjän puolesta kutsuttuna todistajana työaikana tuomioistuimessa kuulemiseen”*

Työaikasopimus, muutokset

- **9 § Työvuorot ja työvuoroluettelo viikko- ja jaksotyössä**
- Soveltamisohje, 4.mom.
- Vahvistettua työvuoroluetteloä tulee noudattaa, ellei ole perusteltua syytä siitä poikkeamiseen. Sairauden, vuosiloman tai muun hyväksyttävän syyn vuoksi jaksotyötä tekevien virkamiesten suhteellisten työtuntinormien mukaan vajaaksi jääneet työtunnit saadaan teettää takaisin vain silloin, kun siihen on toiminnan kannalta perusteltua syytä.
- **Lisäys:** Työvuoroluetteloä voidaan muuttaa myös asianomaisen virkamiehen tai työntekijän toivomuksesta, mikäli muutoksesta sovitaan työnantajan kanssa.

Työaikasopimus, muutokset

- **17 § Lisä- ja ylityökorvausten määräytyminen keskeytyneessä työjaksossa tai -viikolla**
- ...Lomarahavapaapäivät ovat keskeytyspäiviä. Jos vapaaksi on vaihdettu kaikki kalenteriviikon päivät maanantaista perjantaihin, myös vapaaksi annettu lauantai on keskeytyspäivä. Sama koskee sunnuntaita, jos se on vapaapäivä. Myös lomarahavapaaseen sisältyvät kirkolliset juhlapäivät, itsenäisyyspäivä, juhannusaatto ja vapunpäivä sekä lauantait ja sunnuntait ovat keskeytyspäiviä.
- **Lisäys:** Myös muuhun, lomarahavapaapäivällä alkavaan ja päättyvään seitsemän vuorokauden pituiseen yhdenjaksoiseen lomarahavapaajaksoon sisältyvät, edellisessä lauseessa mainitut, vapaaksi annetut päivät ovat keskeytyspäiviä.

Työaikasopimus, muutokset

- **25 § Korvaus hälytysluonteisesta työstä viikko- ja jaksotyössä sekä sen sopiminen virastotyöhön**
- 5. mom. poistetaan rajoituksia minkälaisissa tehtävissä voidaan sopia maksettavaksi hälytysrahaa
- **Poistetaan:**...koskien sellaista henkilöstöä, jonka tehtäviin keskeisesti kuuluu koneiden, laitteiden tai ohjelmistojen taikka muiden teknisten toimintojen ja prosessien häiriöttömyyden varmistaminen.
- Soveltamisohje poistetaan

Vuosilomasopimus, muutokset

- **24 § Lomaraha**
- Korvataan ”osa-aikaeläke” termillä ”osittainen varhennettu vanhuuseläke”
- **7.mom.**
- Virkamiehelle tai työntekijälle, joka siirtyy osa-aikaiseksi osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen vuoksi tai...., maksetaan lomaraha kaikilta niiltä lomapäiviltä, jotka hän on ansainnut siirtymähetkeen mennessä ja joilta hän ei ole saanut lomarahaa.
- Lisätään soveltamisohje:
- Mikäli kokoaikainen virkamies tai työntekijä haluaa sopia osa-aikatyöhön siirtymisestä osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen vuoksi, hänen tulee toimittaa työnantajalle kirjallinen todistus eläkkeestään.

Muuta uutta virka- ja työehtosopimuksella 2018-2020 sovittua

- **Työajan pidentämisen toteuttaminen eräiden oikeushallinnon virkamiesten osalta**
- Osapuolet ovat sopineet 11.8.2016 sopimuskaudelle 2017–2018 tehdyn valtion virka- ja työehtosopimuksen (kiky) 8 §:n 3 momenttiin perustuen tuomioistuinten tuomarien ja lakimiesten, julkisten oikeusavustajien, haastemiesten, kihlakunnanulosottomiesten, ulosottomiesten ja syyttäjien osalta vuosittain työhön käytettävän ajan lisäämisestä 24 tunnilla. *(ns. työajattomat)*
- Oikeusministeriön johdolla työryhmässä yhdessä kyseisiä virkamiehiä edustavien virastotason osapuolten kanssa selvitetään 1.8.2018 mennessä tehtävät tai yksiköt, joissa kyseisten virkamiesten vuosittainen työhön käytettävä aika on yhtä suuri tai suurempi kuin valtionhallinnossa yleensä.
- Samoin selvitetään se, onko joissain tehtävissä tai yksiköissä vuosittaista työhön käytettävää aikaa jo edellä sanotusti pysyvästi lisätty työnantajan toimenpiteillä vuodesta 2017 alkaen.
- Mikäli selvitys osoittaa, että edellä tarkoitetuilla tavoilla ei työajat tai työmäärät ole lisääntyneet, tulee näiden virkamiesten ensimmäisessä momentissa tarkoitettu työajan lisääminen toteuttaa joko työmäärän lisäyksenä taikka osallistumisena työnantajan järjestämään tai hyväksymään koulutukseen.

Muuta uutta virka- ja työehtosopimuksella 2018-2020 sovittua, allekirjoittamispöytäkirja

- **1 § Työhyvinvointia edistäviä toimenpiteitä virastoissa**
- Muuttuva toimintaympäristö ja digitalisaatio vaikuttavat virastojen osaamistarpeisiin. Henkilöstön osaamista kehitetään ja vahvistetaan henkilöstövoimavarojen strategisella johtamisella. Osapuolet pitävät tärkeänä muun muassa Työelämä 2020 -hankkeen tuottamien toimintamallien hyödyntämistä sekä elinikäisen oppimisen tuomia mahdollisuuksia. Näillä voidaan parantaa virastojen toiminnan tuottavuutta, tuloksellisuutta sekä kannustaa henkilöstöä jaksamaan työelämän rakenteiden muuttuessa.
- Työmarkkinaosapuolet ovat 18.12.2017 antaneet julkilausuman ”Jokainen häirintäteko on liikaa”. Tässä yhteydessä sopimusosapuolet kehottavat virastoja kiinnittämään erityistä huomioita häirinnän ja epäasiallisen käyttäytymisen ehkäisemiseen.
- Osapuolet pitävät tärkeänä, että valtion henkilöstön muutosturvaa valmistellaan yhteistyössä pääsopijajärjestöjen kanssa.

Muuta uutta virka- ja työehtosopimuksella 2018-2020 sovittua, allekirjoittamispöytäkirja

- **2 § Kehityskeskustelut**
- Lisätään 2. momentti:
- Osapuolet suosittelevat, että kehityskeskusteluiden ja muiden yhteistoiminnallisten keskusteluiden yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota koko henkilöstön osaamistarpeisiin, mahdollisuuksiin kehittyä tehtävissään sekä ennakoitaviin viraston toiminnassa tapahtuviin muutoksiin.

Muuta uutta virka- ja työehtosopimuksella 2018-2020 sovittua, allekirjoittamispöytäkirja

- **7 § Eräät tekniset tarkistukset sopimusmääräyksiin**
- Valtion yleiseen virka- ja työehtosopimukseen on tehty lainsäädäntömuutoksista johtuvia teknisiä muutoksia. Muutoksilla ei muuteta sopimuksen sisältöä tai tulkintaa.

Työryhmät

- **3 § Matkatyöryhmä**
- Matkatyöryhmän tehtävänä on sopimuskauden aikana valmistella ja neuvotella vuosittaiset matkakustannusten korvausten tarkistukset.
- Tämän lisäksi työryhmä tekee korjausehdotukset valtion matkustussääntöön siten, että se vastaa nykyaikaista joustavaa toimintaa. Keskeisenä tarkoituksena on nykyistä vähemmän aikaa vievä prosessi matkustustavan valinnassa ja silti kustannustehokas toiminta moniverkostoituneessa virastokentässä.

Työryhmät

- **4 § Tilastotyöryhmä**
- Tilastoryhmä jatkaa toimintaansa seuraamalla pysyvän vuosittaisen toimeksiantonsa mukaisesti työmarkkinoiden ansio-, tulo- ja kustannuskehitystä sekä valtion palkansaajien ostovoimaa ja ansiotasoa ja sen kehitystä mukaan lukien palkkaliukuma.
- Lisäksi tilastoryhmä seuraa, kuinka luottamusmiessopimuksen 12 §:n mukainen tietojen luovutus virastoissa toteutuu ja tarvittaessa ohjeistaa ja tarjoaa yhteistä koulutusta tilastoyhteistyön kehittämiseksi.
- Tilastoryhmä tarkastelee valtiovarainministeriön neuvotteluviranomaisen/viraston tilastoyhteistyötä koskevan määräyksen päivittämistarvetta ja tekee mahdollisesti tarvittavat muutokset.

Työryhmät

- **5 § Valtion palkkausjärjestelmän kehittämisryhmä**
- Osapuolet jatkavat vpj:n kehittämistyötä edellisellä sopimuskaudella työskennelleen vpj-työryhmän työn pohjalta. Tavoitteena on sopia yhdestä palkkausjärjestelmästä, jota voidaan soveltaa koko valtionhallinnossa.
- Uudistetun yhteisen vpj:n tarkoituksena on vastata erityisesti tuloksellisuuden, muuttuvan työelämän, henkilöstön liikkuvuuden sekä virastorakenteessa tapahtuvien muutosten tuomiin vaatimuksiin.
- Uuden palkkausjärjestelmän on tarkoitus myös kehittää virastojen mahdollisuuksia tehokkaaseen ja tuottavuutta parantavaan johtamiseen ja toimintaan, kannustaa henkilöstöä hakeutumaan vaativampiin tehtäviin ja parempiin työsuorituksiin sekä mahdollistaa henkilöstön oikeudenmukainen ja kannustava palkitseminen.

Työryhmät

- **6 § Työaikatyöryhmä**
- Työaikatyöryhmä jatkaa työtään tehtävänänsä käsitellä työaikoihin liittyviä asioita.
- Työaikatyöryhmän tehtävänä on 1.5.2018 mennessä selvittää, millä edellytyksillä ja millä menettelyllä työnantajalla on oikeus sijoittaa työaika viraston aukioloajasta poikkeavasti sekä siten, että järjestelyissä voitaisiin ottaa huomioon henkilöstön tarpeet ja toiveet sekä vapaaehtoisuus.
- Työryhmän erityisenä tehtävänä sopimuskaudella on selvittää lepoaikojen toteutumista virastoissa, muun muassa virkamatkoilla vapaa-aikana tapahtuvaan matkustamiseen liittyen. Selvityksen perusteella työryhmässä valmistellaan tarvittaessa lisäohjeita henkilöstön työssäjaksamisen ja työvuoroista palautumisen edistämiseksi.
- Työryhmä käsittelee myös muita sopimuskaudella esille tulevia työaika-asioita.